

Posudek oponenta

Bakalářská práce

KOCIÁNOVÁ, Anna. *Podpis dětí v předškolním věku*. Praha: Katedra psychologie Pedf UK, 2008. 74 s. + CD.

Studentka zpracovala velmi zajímavé světové téma v rámci předškolní gramotnosti. Problematiku podpisu zvládla dobře v rovině odborné literatury (Ferreiro, Hildreth, Honey) a ve vlastním kvalitativním výzkumu: zde sebrala od 20 dětí z MŠ podpis i způsob jeho čtení.

Myslím, že práce je v zásadě nadprůměrná. Podle mě se ale měla psát jinak zaměřená. Kolem podpisu a jeho role v gramotnosti existuje už literatura a nemá smysl zde provádět další explorační výzkum. (Má se tak každý rok nový student pro sebe seznámit s obrysy problematiky?) Bylo by třeba orientovat tuto práci už na nějaký problém a testovat hypotézu. (Takto jsem se nedozvěděl téměř nic.) Pokud si vzpomínám, jeden důležitý spor byl následující. Podpis je zvláštní materiál: plyne z toho, že se dá použít pro rozvoj gramotnosti? anebo je tolik zvláštní, že je zcela mimo a použít se nedá (asi jako by byl erb)?

Dílní připomínky:

- data nejsou dobře fyzicky ukázána, měla být včleněna do textu od s. 36;
- otevřené explorační kódování (dodržování linky, výška znaků) nedává dost smysl a autorka sama pak pracuje s relevantnějšími dimenzemi, jí známými i z literatury (např. přečíst podpis, konvenčnost znaků);
- podobně jsou úvahy znehledňovány a banalizovány i ohledem na *věk*, který autorka místy chápe jako nějaký faktor gramotnosti sám o sobě; existují ale přece století pastevci, kteří o písmo ani nezavadili;
- samo přečtení podpisu (či jiného nápisu) není interpretováno přesvědčivě. Není zaručené, že dítě, které napíše ve snaze se podepsat nějaké znaky a pak je odmítne říct, neví, že zde chtělo zapsat své jméno. Spíše bych tipoval, že ví, že to nemůže dokázat, neboť sama intence byla jaksi globální, jen takové přání.

Prozkoumat třeba tento problém sám by stálo za to. Ale i jiné. Doufám, že v tomto perspektivním tématu bude studentka pokračovat i v případné Mgr. práci. Je inteligentní a hezky píše, také umí sbírat materiál.

Práci navrhuji hodnocení "velmi dobře" až "výborně", i podle obhajoby.

V Praze, 23.5.2009

Miloš Kučera